

PUTOVANJE U ZEMLJU FILMA

S ilustracijama Dimitrija Mitrohina

Naša se priča odvija u Americi, u Kaliforniji, u gradu Los Anđelesu.

U Americi ima mnogo gradova, ali Los Anđeles je najzanimljiviji.

Kao prvo, to je jako ukusan grad: čitav je okružen poljima jagoda.

Odatle odvoze jagode u sve gradove, i ima ih dovoljno za sva mesta, samo ne i za sve ljude.

Ali najčudesnije je u Los Anđelesu to da tamo postoje čitave ulice u kojima ne može da se živi: tamošnje kuće imaju samo jedan zid, a iza njega je rupa.

Kuće su te na oko različite: ima egipatskih, kineskih, indijskih, ima tamo i moskovski Kremlj.

U svim tim kućama ne može da se živi, a sagrađene su da bi ih snimali u filmovima.

Žive u gradu ljudi koji rade na filmovima: glumci, frizeri, tesari, stolari, tapetari, rekviziteri, koji umeju da prave šlemove od papir-mašea, i svi ti ljudi uposleni su u 163 filmske kompanije.

Te firme imaju para u vrednosti od više od jedne milijarde zlatnih rubalja.

Tamo ima veoma poznatih ljudi – živi tamo Džeki Kugan,¹ koji je počeo da se snima sa četiri godine, a sada ima devet.

On ima sopstveni dvorac i sopstveni automobil.

Plaćaju ga toliko mnogo da ga njegovi roditelji sve vreme šalju na snimanja, te siroti Džeki još uvek ne ume da čita.

Tamo takođe živi Bejbi Pegi,² mala četvorogodišnja glumica, kao i poznati majmun Džo Martin.³

Džo Martin ume da puši lulu, čisti čizme, jede iz tanjira, puca iz oružja i jaše slona.

Ne znam za Pegi, ali majmun je već pobesneo, previše ga snimaju i sasvim su ga izmrcvarili – do te mere da ujeđa.

Dok Čarli Čaplin – takođe u Los Anđelesu – nikada ne ujeđa, on mnogo radi i znaju ga po celom svetu, jer on ume da natera ljude na smeh.

U Los Anđelesu živi i Daglas Ferbanks. Ferbanks ume da skače na voz, jaše na konju, da se penje preko zida, tuče, i pri tom se ne vidi da mu je to teško.

Na filmu, ako glumac padne i povredi se, vi za to nikada nećete saznati: glumci glume, a snimaju ih na dugačku, dugačku traku; ako nešto ne uspe, onda se komad trake odseca. Ponekad se jedna scena mora snimati i do 30 puta, dok ne ispadne tečno.

Eto zašto u filmovima svi glumci tako dobro trče i skaču – mi vidimo samo njihove uspehe.

A kod kuće Ferbanks – lično sam video snimak – hoda sav oblepljen flasterima.

Ali Ferbanksu dobro plaćaju.

Naroda je, pak, u Los Anđelesu mnogo, samo je filmskih radnika 63000, i većina njih živi loše.

Dobro su plaćeni samo poznati glumci, dok ostali najčešće dobijaju dnevnice, onda kad su angažovani na snimanju.

A ako nisu angažovani, onda im uopšte ne plaćaju.

Tako da oni ne jedu jagode.

Zato oni na sve pristaju: i u reku da skaču, i po ledu da trče, i u vatru da se bacaju, i uopšte, da rade sve što im se naredi.

A najčešće, samo čekaju.

Okupe glumce, zvezde kasne, ili reditelj još nije regulisao rasvetu (za vreme snimanja scenu osvetljavaju posebno jakim lampama koje se zovu „jupiteri“), ili se, ako je snimanje na otvorenom, vreme pokvari – te glumci čekaju.

Vreme se u Kaliforniji, uostalom, retko kad kvari. Tamo je nebo čudesno plavo i ima mnogo sunca, i upravo zato tamo organizuju snimanja skoro sve filmske produkcije.

Glumci češće čekaju reditelja, nego sunce, a još češće čekaju oni posao.

Najednom bankrotira firma, ili publici prestanu da se dopadaju veliki filmovi u kojima učestvuje mnogo ljudi – i sede onda glumci bez posla.

A u Los Angelesu pristiže još i još novih ljudi u potrazi za srećom, čim naćuju koliko plaćaju Ferbanksu i da se mali Džeki Kugan vozi u sopstvenom automobilu.

Pristignu i sede bez posla i razmišljaju o tome da neće još skoro u Americi biti jagoda za sve!

KOLJA PETROV – PUTNIK

Voz se kretao po Kaliforniji. Dole se sivio gladak put, zelenile su se mrlje orošene zemlje, zelenile su se bašte, a ponekad se predeo pretvarao u bezvodnu pustinju.

Kolja Petrov je sedeo na krovu vagona i čitao novine, u koje su mu juče uvili kobasicu.

Kolja nikada nije kupovao novine. Zato što je on sâm bio prodavac novina; trčao je po ulici i uzvikivao prodornim glasom: „Senzacionalni sudar aviona i teretnog parobroda“, ili nešto drugo.

Od tog trenutka je počeo da misli da američke novine lažu, i gledao je svakoga ko kupuje novine sa žaljenjem, kao naivčinu.

Ali mora da vam se objasni kako je Kolja dospao u Kaliforniju.

On se nije rodio tamo, već u Lenjingradu – onda još Peterburgu – pre trinaest godina.

Još uvek se sećao Obvodnog kanala, okruglog tornja plinare,⁴ zelene kosine kanala.

Nedeljom, na travi, pored vode, na kojoj su se prelivali uljani krugovi svih boja, sedeli su ljudi, kartali se, mezetili.

Ali nedelje su bile jednom nedeljno.

Uostalom, ni u Americi se nedelje ne dešavaju češće.

U Ameriku je Kolja dospao slučajno.

Nije ga predsednik zvao.

Rano je u fabrici umro Koljin otac. Bilo je zauzimanja, bilo je zalaganja, i Kolja je otpemljen u sirotište.

U sirotištu je jako dosadno – kao da nedelje uopšte ne postoje – i stakla prozora obojena su žutom farbom.

Tamo je Kolja živio dugo.

Potom su u Peterburgu počeli da pucaju, službenici su nekud pobjegli, i čak su prozori bili otvoreni.

Bilo je rano proleće, nebo je bilo plavo.

Ulice su pretrčavali ljudi u civilnim kaputima, ali s vojničkim puškama u rukama.

Trčali su pogureni i povijeni ka zemlji.

Kolji se učinilo da oni liče na njegovog oca.

Uveče nije bilo svetla.

Narednog dana opet su došli službenici, skinuli sa zidova portrete.

Rekli su da se desila revolucija.

Kolja je zaključio da je to nešto poput nedelje.

Posle je postalo gladno.

Decu su negde povezli. Dovezli su ih u neki grad i rekli da je to Omsk.

Iz Omska odvezli u Vladivostok.

Tokom putovanja su se često čuli pucnji.

U Vladivostoku su opet počeli da pucaju. Kolju su zajedno s celim sirotištem smestili na parobrod i poslali ih u Ameriku.

Kolja je tada imao osam godina.

Ulice u Americi potpuno su se razlikovale od onih u Rusiji.

Automobili su jurili u tako gustim krdima da Kolja isprva nije smeo da pređe ulicu.

Učiti u sirotištu bilo je jako dosadno. Kolja je više voleo da u uglovima debelih udžbenika crta male pokretne figurice.

Ako zatim takvu knjigu uzmete u ruke i njen ugao brzo prelistate ispod prsta, videćete kako je nacrtana figura oživela.

Kolja je pobegao iz sirotišta.

Pobegao je, jer mu je bilo dosadno i želeo je nazad u Rusiju, da sazna šta je bilo na kraju s onima, koji su po ulici trčali s vojničkim puškama.

Kolja je imao već 12 godina.

Znao je da ga parobrodi neće voziti besplatno, te je rešio da prvo zaradi pare i ode u rudnike zlata, u potrazi za srećom.

Zato što kao prodavac novina ne možeš mnogo da zaradiš.

